

« zurück blättern vor »

LEJBIK subst. m., ab 1804; auch *lajbik*. **1)** ‘locker geschnittenes Damenjackett; enger Büstenhalter; Herrenjacke, Weste’ – ‘luźny żakiet damski, obcisły stanik; kaftan męski, kamizelka’: 1804 GPP 56 8, Nowo *Ten człowiek iest rodem z Poznańskiego (...), kurtka czyli spencer granatowy sukienny na nim, westka czyli leybik w paski niebieskie, spodnie długie nankinowe.* o 1812 GLw 854, Nowo *Kwaśniaczka Marianna (...) miała na głowie białą chustkę, paskowaty laybik z drelichu i takeż spódnice, czarne trzewiki.* o (1898) 1948 Żer.Prom. 133, DOR *Drzwi się otwały, stanęło w nich i trwożnie zajrzało do wnętrza chude dziewczynisko w czerwonej szmatce na głowie, w brudnej koszuli i wytłuszczonym lejniku.* o [LBel.] (†1910) 1951 Konopn.Now.II 90, DOR *Zarzucił stary lejnik, czapkę nacisnął na uszy i wyszedł.* – (SŁA), SW, LSP, DOR. **2)** ‘Militäruniform oder ihr (Ober-) Teil’ – ‘mundur wojskowy lub jego (górna) część’: †1857 Kom., Sw *Lejbik, czechczery i płaszcz na jutro wieczór.* o (1866–1872) 1964 Czapski Pam. 35 *Cesarz [[Mikołaj I]] nakazał własnego pomysłu [[...]] vicemundury (lejniki).* o [LBel.] 1905 Gemb.Wojsko 108, DOR *Lejbik (żołnierzy IV pułku) był granatowy z kołnierzem, wyłogami rękawów i patkami na ramionach pąsowymi.* – (SŁA), SWIL, SW, DOR (daw.). o **Var:** *lajbik* subst. m., 1812 GLw 854, Nowo o [LBel.] †1857 Kom., SW – (SŁA), SW, LSP, DOR (przestarz.); *lejnik* subst. m., 1804 GPP 56 8, Nowo o [LBel.] (†1910) 1951 Konopn.Now.II 90, DOR – (SŁA), SWIL, SW, LSP, DOR. o **Etym:** nhd. *Leibchen* subst. n., ‘ein Kleidungsstück, Wams ohne Ärmel (gewöhnlich für Frauen, seltener für Männer), Rumpfstück am Frauenkleid’, GRI. ❖ DOROSZEWSKI hat keinen Deskriptor für Inhalt 1, jedoch scheint dieser inzwischen eher eine regionale oder mundartliche Verbreitung zu haben. Die polnische Form ergibt sich aus der Beibehaltung des Stammes und Ersetzung des deutschen Diminutivsuffixes durch das entsprechende polnische. Zur Ableitung *lejba* s. †*lejbowaty*.

« zurück blättern vor »